

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ**

Στα τέλη Ιούλη ανακοινώθηκε η **συγχώνευση του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος (ΔΠΕ), του Αλεξάνδρειου ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, του ΤΕΙ Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, και του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας, με το όνομα «Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος»**. Σύμφωνα με πόρισμα της επιτροπής που όρισε το υπουργείο για τη συγχώνευση, το νέο πανεπιστήμιο έχει στόχο να διοργανώσει **ξενόγλωσσα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών με διδασκτρα**, μέσω ενός νέου φορέα, του «Ινστιτούτου Διεθνών Προγραμμάτων Σπουδών». Το υπάρχον ΔΠΕ προσφέρει μόνο Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) επί πληρωμή, τα οποία έχουν λιγότερους περιορισμούς σε διδασκτρα και αμοιβές διδασκόντων σε σχέση με τα άλλα ΑΕΙ, λόγω της «ιδιαιτερότητας» των ξενόγλωσσων σπουδών. Αυτό βέβαια αποτελεί πρόφαση, επειδή μόλις το 17% των φοιτητών του ΔΠΕ προέρχονται από χώρες του εξωτερικού, σύμφωνα με την εξωτερική αξιολόγηση του ιδρύματος. Ο πραγματικός λόγος είναι η υψηλή κερδοφορία του ιδρύματος, το οποίο προσφέρει πανάκριβες σπουδές για λίγους.

Αν και οι εξελίξεις σε σχέση με την «πανεπιστημιοποίηση» παρουσιάστηκαν ως θετικές και είναι λογικό να δημιουργούν προσδοκίες σε φοιτητές και εργαζόμενους των επί μέρους ιδρυμάτων, συνοδεύτηκαν από συρρίκνωση του έκτακτου διδακτικού προσωπικού, επέκταση των ελαστικών σχέσεων εργασίας (π.χ. πανεπιστημιακοί υπότροφοι) και περαιτέρω αποψίλωση των διοικητικών υπηρεσιών και των εργαστηρίων. Διατηρείται η δραματική έλλειψη διδακτικού, διοικητικού και τεχνικού προσωπικού, η ανυπαρξία αιθουσών διδασκαλίας και εργαστηρίων, η αφαίρεση θεωρητικών μαθημάτων ή εργαστηρίων από τα Π.Σ., η έλλειψη συγγραμμάτων, η απουσία φοιτητικής μέριμνας, η μεταφορά σημαντικής γνώσης από τα προπτυχιακά στα μεταπτυχιακά Π.Σ. και στα σεμινάρια πιστοποίησης.

Αξίζει όμως να αναφερθεί κανείς στην **στρατηγική στην οποία εντάσσονται τα παραπάνω μέτρα**. Στόχος είναι η εφαρμογή της ευρωενωσιακής πολιτικής στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση, ο αποκαλούμενος «Ενιαίος Χώρος Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας». Στο ίδιο πλαίσιο εντάχθηκε το «σχέδια Αθηνά» και όλες οι συγχωνεύσεις, οι καταργήσεις και οι αναδιατάξεις ιδρυμάτων, όπως και οι σημαντικές προσαρμογές των Προγραμμάτων Σπουδών των τμημάτων. Βασικός στόχος είναι η άμεση αντιστοίχιση των τριτοβάθμιων σπουδών με τους στόχους της καπιταλιστικής ανάπτυξης, οι οποίοι αν και διατυπώνονται με διαφορετικές εκφράσεις από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ (π.χ. «νέο παραγωγικό μοντέλο»), δεν διαφέρουν στην ουσία τους από αυτούς των προηγούμενων κυβερνήσεων.

Η παραπάνω στρατηγική συνδέεται με συγκεκριμένα μέτρα, τα οποία υπηρετούνται με συνέπεια από τους νόμους και τα νομοσχέδια της «πανεπιστημιοποίησης»:

- **Βαθιά σύνδεση των σπουδών με τομείς καπιταλιστικής κερδοφορίας που ιεραρχούνται στην περιοχή**, π.χ. αγροδιατροφικός, τουρισμός, πληροφορική, ενέργεια και logistics, ενώ δίνεται περισσότερη έμφαση στις δεξιότητες που αντιστοιχούν σε αυτούς τους τομείς σε σχέση με μαθήματα υποβάθρου ή εμβάθυνσης, άλλα αντικείμενα και την ολόπλευρη μόρφωση των φοιτητών. Η δομή και η λειτουργία των ιδρυμάτων αναδιαρθρώνεται σε αυτά τα πλαίσια. Για παράδειγμα τα περιφερειακά συμβούλια εξασφαλίζουν τη σύνδεση των ΑΕΙ με τους περιφερειακούς στόχους της καπιταλιστικής οικονομίας.
- **Δημιουργία ευέλικτου, φτηνού, απασχολήσιμου εργατικού δυναμικού**, με τις συγκεκριμένες δεξιότητες που ζητά κάθε φορά η αγορά, έχοντας την ανάγκη συνεχούς επανακατάρτισης, φυσικά επί πληρωμή. Αυτό επιτυγχάνεται κυρίως μέσω των νέων διετών προγραμμάτων των ιδρυμάτων, της έμφασης των ΠΜΣ στις δεξιότητες, της μαθητείας και των πρακτικών. Η περαιτέρω κατηγοριοποίηση των σχολών στο ίδιο αντικείμενο (π.χ. μηχανικοί

πολυτεχνείου, ΤΕΙ, «πανεπιστημιοποιημένου» ΤΕΙ και διετών προγραμμάτων) δημιουργεί εργαζόμενους πολλών ταχυτήτων, συμπιέζοντας μισθούς και εργασιακά δικαιώματα προς τα κάτω για όλους.

- **Μεγαλύτερη σύνδεση της επιχειρηματικότητας με τα ιδρύματα**, μέσω αντίστοιχων «θυλάκων» (τεχνολογικά πάρκα, ιδιωτικά ερευνητικά ινστιτούτα κτλ.), εξασφαλίζοντας στοχευμένη έρευνα στους παραπάνω τομείς προτεραιότητας για το κεφάλαιο και την αποτελεσματική διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων στις επιχειρήσεις. Νέες δομές και κύκλοι σπουδών (προγράμματα νεοφυούς επιχειρηματικότητας, προγράμματα συνεργασίας και ανάπτυξης με επιχειρήσεις) διευκολύνουν την αποτελεσματική - πιο βίαιη στην πραγματικότητα - είσοδο των επιχειρήσεων μέσα στις σχολές.

Γιατί όμως είναι κακό ένα τμήμα να συνδεθεί βαθύτερα με τις επιχειρήσεις του αντίστοιχου κλάδου; Τα τμήματα συνδέονται αντικειμενικά με την παραγωγή, επειδή παρέχουν επιστημονική και επαγγελματική εκπαίδευση για τον αντίστοιχο κλάδο. Η πείρα δείχνει ότι όσο βαθαίνει αυτή η σύνδεση, τόσο χειροτερεύουν οι όροι σπουδών και οι όροι εργασίας των αποφοίτων. Το περιεχόμενο σπουδών δεν αναβαθμίζεται, αλλά στενεύει στα όρια των αναγκών και στοχεύσεων των επιχειρήσεων. Δεν έχει επιβεβαιωθεί ότι «ανοίγουν οι πόρτες του παραδείσου» για τους πρακτικάρους, όταν μάλιστα οι τελευταίοι παρέχουν δωρεάν εργασία. Η έρευνα δεν εξελίσσεται με όρους επιστήμης και κοινωνικής χρησιμότητας, αλλά με όρους επιχειρηματικής ανταγωνιστικότητας και κερδοφορίας.

Όλες οι δυνάμεις του πανεπιστημιακού κινήματος εκτός της ΔΗΠΑΚ, αλλά και οι πλειοψηφίες της ΠΟΣΔΕΠ και της ΟΣΕΠ-ΤΕΙ, στηρίζουν πλήρως την επιχειρηματική λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης και αποδέχονται τη στρατηγική κατεύθυνση της «πανεπιστημιοποίησης». Η κριτική τους περιορίζεται στην ταχύτητα ή την αποτελεσματικότητα των μέτρων της κυβέρνησης. Κάποιες δυνάμεις αντιμετωπίζουν τα συγκεκριμένα μέτρα από συντεχνιακή σκοπιά, κρύβοντας ότι Πανεπιστήμια και ΤΕΙ αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα, την ίδια πολιτική, δίνοντας ανισοβαρή έμφαση στη θεωρία ή την πράξη, αντιστοιχώς, διατηρώντας τον αντιεπιστημονικό διαχωρισμό θεωρίας-πράξης.

Η ΔΗΠΑΚ καλεί το διδακτικό προσωπικό, τους εργαζόμενους στα ΑΕΙ και τους φοιτητές να αγωνιστούν για:

- Ενιαία Ανώτατη Εκπαίδευση, αποκλειστικά Δημόσια και Δωρεάν, που παρέχει υψηλού επιπέδου γνώσεις σε επιστημονικά αντικείμενα που απαιτούνται για την κάλυψη των λαϊκών αναγκών και όχι τα συμφέροντα των επιχειρήσεων. Κατάργηση των διδάκτρων στα μεταπτυχιακά και καμία σκέψη για διδάκτρα στα προπτυχιακά.
- Ιδρύματα και σχολές που παρέχουν με ενιαίο πρόγραμμα σπουδών όλη την απαραίτητη γνώση σε κάθε επιστημονικό αντικείμενο, ώστε το πτυχίο να είναι η μοναδική προϋπόθεση για την άσκηση του αντίστοιχου επαγγέλματος. Δωρεάν μεταπτυχιακές σπουδές που οδηγούν σε διδακτορικό δίπλωμα.
- Όχι στις συγχωνεύσεις που γίνονται με κριτήριο την εξοικονόμηση πόρων και οδηγούν σε συγκολλήσεις τμημάτων που δεν έχουν καμία σχέση μεταξύ τους. Προγράμματα επιμόρφωσης, με την ευθύνη του κράτους και των ΑΕΙ, δωρεάν, στους απόφοιτους των ήδη υπαρχόντων Τμημάτων.
- Προσλήψεις μόνιμου διοικητικού και εκπαιδευτικού προσωπικού, ώστε να καλύπτονται με επάρκεια όλες οι εκπαιδευτικές ανάγκες και οι υπηρεσίες του ιδρύματος. Ενιαία αντιμετώπιση από την πολιτεία των εργαζομένων/διδασκόντων Πανεπιστημίων και ΤΕΙ και καμία αλλαγή που χειροτερεύει τους όρους και τις συνθήκες εργασίας.
- Ενίσχυση της φοιτητικής μέριμνας, σύγχρονα συγγράμματα και δημιουργία νέων εστιών.